

ÖĞRETİMDE TAVSİYELER

- 1 Açıklamaları kısa ve basit yapınız.
- 2 Hareketi mümkün olduğu kadar çabuk başlatınız.
- 3 Çocukları cesaretlendirmek için teşvik edici olunuz.
- 4 Değişik çocukları seçerek onları kendilerine güvenir yapınız.
- 5 Sınıf kalabalık ise 2 veya 3 gruba ayırarak, birden fazla oyun gösteriniz.
- 6 Düdük sesiyle bütün öğrencilerin durup, sesi dinlemesini sağlayınız.
- 7 Bir oyunda başarı sağlamıyorsanız durdurup başkasına geçiniz.
- 8 Bilinen oyunları tekrarlayınız.

ACI-TATLI OYUNU

Çocuklar sıra biçiminde yan yana dizilirler. Öğretmen karşılıklarına geçer, acı, ekşi, tatlı vb. tat bildiren sözcükleri söyler. Acı denilince, çocuklar hep birlikte, ağızlarını açıp elleriyle ağızlarını yelpazeleyerek, ağızlarının acıdan yandığını belirtmeye çalışırlar. Ekşi denilince, yüzlerini buruşturup ekşi yemişler gibi mimikler yaparlar. Tatlı denilince, tatlı yemiş gibi damak şaklatıp gülümserler.

TADINDAN BUL

Çocuklar yan yana dizilirler. Bir ebe seçilir. Önceden bir tabak içinde hazırlanmış çeşitli yiyeceklerden bir tanesi çocuğa tattırılır. Bunun ne olduğu sorulur. Gözleri önceden bağlanmış olan ebe, görmeden yediği yiyeceğin tadını düşünür, adını bulur, söyler. Bilen alkışlanır.

ELLEM BÜLLEM OYUNU

Çocuklar yere otururlar. İçlerinden biri ebe seçilir. Ebe, oturan çocuklara eliyle dokunarak aşağıdaki tekerlemeyi sayışma gibi söyler. Son hece söylenirken ebe hangi çocuğa dokunmuşsa o çocuğu sorguya çeker.

Ellem büllem
Epelek sepelek

Sarı kızın satması
Kara koyunun dolması

Al bunu çek bunu

Ebe : Hamam önüne vardın mı ?
Çocuk : Vardım.

Ebe : Benim devemi gördün mü ?
Çocuk : Gördüm.

Ebe : Çullu muydu, ulsuz muydu ?

ocuk : ulluydu.

Ebe : Benim devem ulsuzdu, bilemedin.

Ebe : Yolda tavuk gördün m ?

ocuk : Gördüm.

Ebe : Ak mıydı, kara mıydı ?

ocuk : Karaydı.

Ebe : Benim tavuğum ak idi, bilemedin.

Ebe : Develerime tuzlu su mu içirdin, tuzsuz su mu ?

ocuk : Tuzlu su içirdim.

Ebe : Vah vah benim develerimin ciğەرlerini yakmışsın ha !... ve ocuğ kovalamaya başlar, ocuk kaçır. Yakalanan ocuk ebe olur. Yakalayamazsa ebeliğ devam eder. Oyun böylece sürdürülür.

KARŞITINI BUL

Öğretmen, "ben size bir sözcük söyleyeceğim, siz de o sözcüğün taşıdığı anlamın karşıtı anlam taşıyan bir sözcük bulup söyleyeceksiniz" der. Örneğın ; büyük-küçük, şişman-zayıf, beyaz-siyah, uzun-kısa, kalın-ince vb. Öğretmen söyler, çocuklar yanıtlar.

YATTI KALKTI OYUNU

Her çocuğa bir ad konur. Bu ad bildikleri sebze, meyve ya da çiçek adı olabilir. Çocuklar kendi adlarını da isterlerse seçebilirler. Oyunun oynanışı şöyle olur: Örneğin adı "lahana" olan çocuk önce arkadaşlarından hangisinin adını söyleyeceğini düşünür ve onun adını söyleyerek oyuna başlar. "-Lahana, yattı kalktı biber." Derken yatar kalkar. Hemen ardından adı biber olan çocuk aynı sözleri bir başka arkadaşının adını söyleyerek yineler. "-Biber, yattı kalktı domates" Oyun böylece devam eder. Şaşırان çocuk yanmış olur, oyun dışı kalır.

BUM OYUNU

Çocuklar halka biçiminde otururlar. Öğretmen "çocuklar, şimdi Bum oyunu oynayacağız. Aliden başlayarak her çocuk bir sayı söyleyecek" der. Örnek verir. Ali bir diyecek, Ayşe iki, Murat üç, Elif dört, Erol beş diyecek; altıncı sırada oturan Aysun da "Bum" diyecek. Aysun'dan sonra yine birden başlanacak, altıncı çocuk "bum" diyecek gibi bir açıklama yapar ve oyun istenildiği kadar sürdürülür.

Çocukların öğrendikleri her sayıdan sonra "bum" denilerek bu oyun oynanabileceği gibi, daha büyük sınıflarda sayıların katlarına gelince de "bum"

denilerek oynanabilir. Örneğin ; bir-iki-BUM-dört-beş-BUM-yedi-sekiz-BUM-on-onbir-BUM gibi.Çocuklar BUM sözcüğünü topluca da söyleyebilir.

AYNA OYUNU

Bir çocuk "ayna" olur. Başka bir çocuk da karşısına geçer, ayna olan çocuğun yaptığı devinimleri öykünerek aynısını yapar. Güldürücü devinimler çocukların daha çok hoşuna gider. Nasıl devinimler yapılacağı konusunda çocuk özgür bırakılmalıdır. İstenirse, bir çocuk ayna olduğunda, tüm çocuklar karşısına geçip onun devinimlerini öykünmeyle yaparlar.

ZIP ZILDIR OYUNU

Çocuklar yerlerinde otururlarken öğretmen veya ebe oyunu yönetir. "Zıldır" denildiğinde çocuklar başlarını öne eğlerler, "Zıp" denildiğinde yukarı kaldırırılar. Yöneten, çocukları şaşırtmak için bir sözcüğü birkaç kez yenileyebilir. Şaşıran çocuk oyundan çıkar.

GÜLME OYUNU

Çocuklar halka olurlar, bir ebe seçilir. Ebe eline bir top alır, topu havaya atar. Top yere düşünceye kadar bütün çocuklar gülerler. Top yere düşünce

bütün çocuklar susarlar. Top havadayken gülmeyen, yada top yere düşünce susmayan çocuk, oyun dışı kalır.

Bu oyunda topu yukarı atacak çocuk bulunamazsa, ebenin görevini öğretmen üstlenir.

KÜLAH GIYME OYUNU

Bir ebe seçilir. Öteki çocuklar kendilerine birer eş seçerler. Eşler elsele tutuşurlar.

Ebe orta yerde durur, başında bir külah vardır.

Ebe bir çocuğa sorar:

- Bu külahı kim giyer ?

Bu soruyu sorulan çocuğun eşi yanıtlar:

- Giyse, giyse Ayşe giyer, der.

Bu kez Ayşe'nin eşi yanıt verir :

- Benim Ayşe'm giymez, Ahmet giyer, der.

Bu kez de Ahmet'in eşi yanıtlar. Oyun böylece sürer.

Çabuk yanıt vermeyen, ya da şaşırان çocuk ve eşi oyundan çıkarlar. En sona kalan çift alkışlanır.

KAÇ KABAK OYUNU

Bu oyun, çocuklar kaç kadar saymayı biliyorlarsa o kadar sayıda çocukla oynanır. Her çocuğa bir sayı verilir. Aralarında bir ebe seçilir.

Ebe sorar ;

- Olsun, olsun, olsun.... Kim olsun ? Beş kabak

olsun...

Sözü beş numaralı kabak alır:

- Neden beş kabak olsun ?

Ebe : Ya kaç kabak olsun ?

Beş numaralı çocuk : Olsun, olsun, olsun da sekiz (yada istediği bir sayıyı söyler) kabak olsun.

Sözü bu kez de sekiz numaralı çocuk alır :

- Neden sekiz kabak olsun ?

vb. oyun böylece sürer. Oyun sırasında şaşırان yada geciken çocuk oyun dışı kalır.

ASLAN VE MAYMUNLAR

Bir ebe seçilir, bu aslan olur. Öteki çocuklar iki kümeye ayrılırlar, bunlar da maymun olurlar. Oyun alanına birbirinden uzak iki daire çizilir, bunlar da maymun yuvası olurlar. Çocuklar iki kümeye ayrılırlar. Bir küme bir yuvada, öteki küme de öbür yuvada durur. Ortada da aslan ini olur, aslan orada uyur.

Oyun başlayınca maymunlar bir yuvadan öbür yuvaya giderken, aslanın yanına gelirler ve uyuyan aslanı elleyerek onu uyandırmaya çalışırlar. Aslan uyanınca kendisine elleyen maymunlardan birini kovalar, yakalamaya çalışır. Maymun da kaçıp yuvalardan birine girmeye çalışır. Aslanın bir kez yakalama hakkı vardır. Hiç maymun yakalayamazsa, yeniden aslan olur. Bir maymun yakalarsa, bu kez,

yakalanan çocuk aslan olur. Birden çok maymun yakalanırsa, aralarında sayışma yaparlar, bir aslan seçerler. Oyun yinelenir. Oyun böylece sürer. Oyunun birden çok oynanışlarında, her aslanın tuttuğu maymunlar sayılır. Aslanlar arasında en çok maymun tutmuş olan hangisi ise, o aslan "ormanlar kralı" seçilir, alkışlanır

NE YAPALIM?

Sayışmayla bir ebe seçilir. Çocuklar halka olup, el ele tutuşup dönerlerken aşağıdaki sözleri söylerler, ebe ortada durmaktadır.

Ne yapalım, ne yapalım

Siz söyleyin biz yapalım

Haydi şöyle oynayalım...

Ebe yapsın, biz yapalım... derler.

Ebe bir hayvan öykünmesi yapar. (kedi, köpek, tavşan vb.) Halkadaki çocuklar da durup, aynı öykünmeyi yaparlar. Oyun bitince, ebe halkaya katılır, kendi yerine bir ebe seçer. Oyun baştan yinelenir.

MISIR PATLATMA

Çocuklar halka olur, çömelirler. Öğretmen ortada şu konuşmayı yapar

- Çocuklar, sizinle mısır patlatacağız. Hepinizin ellerinde birer elek var. İçindeki mısırları önce

ateşte ısıtalım, der.

Çocuklar ateşte mısır patlatıyormuş gibi, kollarını sağa sola sallamaya başlarlar. Bu sırada öğretmen :

- Patt.. deyince, bütün çocuklar yerinden sıçrar ve yine eski durumunu alır. Öğretmenin mısır patlatmasına çocuklar da böylece katılmış olur. Ancak öğretmen "patt" demeden, hiç bir oyuncu mısırını patlatmaz. Böyle yapan olursa, komik cezalarla oyun daha zevkli hale getirilebilir.

ÖT KUŞUM ÖT

Çocuklar arasından bir ebe seçilir. Gözleri bağlanır. Arkadaşlarından birisi sessizce yanına yaklaşır.

Öğretmen ;

- Arkadaşını tanıyabilecek misin ? diye sorar.

Ebe, karşısındakinin yüzünü, saçlarını eliyle yoklar, tanıyamazsa ;

- Öt kuşum öt... der.

Arkadaşı da, sesini değiştirerek kuş gibi ötme öykünmesi yapar. Ebe yine tanıyamazsa, başka bir oyuncu çağrılır, ebe ona da "öt kuşum öt" der.

Tanırsa, ebelikten kurtulur, tanıyamazsa, ebeliği sürer. Tanınan çocuk ebe olur. Oyun böylece sürer

HOROZ DÖVÜŞÜ

Çocuklar iki kümeye ayrılır. Kümeler karşılıklı iki

sıra haline getirilir. Çocuklar, ayak burunları üzerinde çömelirler. İki ellerinin avuçlarını, arkadaşlarının yüzü hizasında açarlar. Oyun başladığında, her çocuk, karşısındaki çocuğun elleri içine kendi avuçlarıyla vurmaya çalışır. Amaç, karşısındakinin dengesini bozmak, onu yere oturmaya yada ellerini yere değdirmeye zorlamaktır. Bu oyun sırasında, karşıdaki çocuğun omzuna, göğsüne, dizlerine, başına vurulmaz, yalnız avuç içlerine vurulur. Ayağa kalkmadan sağa sola sıçranabilir.

Yere oturup düşen, ellerini yere değdiren, dayanan oyunu yitirmiş sayılır. Yananlar bir kıyıya çekilir. Oyun bitince sayılır, hangi kümede yanmış çocuk çok olursa, o küme oyunu yitirmiş olur.

EN GÜZEL HEYKEL

Müzik eşliğinde çocuklar dans ederler. Müzik durunca herkes değişik biçimlerde heykel olurlar. Ebe en güzel heykeli seçer.

KIRMIZILAR SEPETE

Masaya çeşitli renklerde (kırmızı renkli olanlar çoğunlukta) oyuncaklar konulur. Önce her çocuğun bir kırmızı oyuncak olması istenir. Daha sonraki aşamada ellerdeki oyuncaklar halıya bırakılır. İki grup oluşturulur ve gruplara birer sepet verilir.

Kırmızı renklileri bu sepetlere koymaları istenir. En çok kırmızı renkli oyuncak toplayan grup, oyunun galibi olur. (Oyun,diğer renklere döndürülebilir.)

BONCUK TOPLAMA

“Boncuk Toplama” oyunu için, sınıftaki çocuklar üçerli gruplara ayrılır. Gruptaki çocuklara renkleri kırmızı, sarı ve mavi olan birer bardak verilir. Halı üzerine büyükçe bir daire çizilerek, içine kırmızı, sarı, mavi boncuklar, karışık olarak dökülür. Gruptakiler bardaklarının rengindeki boncukları, tek tek hızla toplayıp, dökmeden gelerek, belirlenen kavanoza boşaltırlar. İlk tamamlayan oyunu kazanır. Oyun diğer grupların da aynı şekilde oynamasıyla sona erer.

KIRMIZI AVI

Sınıf üç gruba ayrılır. Ortaya içinde bol miktarda kırmızı parça olan Legolar dökülür. Müzik eşliğinde en çok kırmızı oyuncak toplayan grup oyunun birincisi olur. Legolar sayılırken az- çok kavramlarına dikkat çekilir.

RENK TOMBALASI

Eğitimci sarı, kırmızı ve mavi renkteki fon kartonlarından parçalar keserek bir torbaya koyar. Her çocuğun önünde de sarı, kırmızı ve mavi

renklerde mandallar bulunmaktadır. Eğitimci çocuklara “Bu mandallar kendileriyle aynı renkte olan kartonları ısırmayı seviyormuş” der. Eğitimci çocukları teker teker yanına çağırarak torbadan bir kart çekmelerini ve bu kartın rengini söylemelerini ister. Eğer çocuk rengi doğru söyleyebilirse çektiği kartın renginden olan mandalına kartı takar. Oyun kartlar bitene kadar devam eder. Kartlar bittikten sonra her çocuk mandalının kaç tane kart tuttuğunu sayarak, sayısını sınıfa söyler.

Bir & Bil

Multimedya Eđitim Yazılımları

www.birikimbilisim.com